

BIJVOET of ARTEMISIA VULGARIS

Iets voor vermoeide reizigers

Hugo Lambrechts-Augustijns

Het volksgeloof vermeldt dat een bosje Bijvoet boven de deur het huis beschermt tegen brand, blikseminslag en boze geesten¹. Dit doet ons denken aan andere amuletten en kraalsnoeren die ons beschermen als zij boven de inkomdeur worden opgehangen. Ook een Agnus Dei is een krachtig beschermmiddel. Zo staat op de Agnus Dei die boven mijn deur hangt:

'Segenskraft der Agnus Dei oder des gewekten Wachses

Sie schützen gegen Wassergefahr und Blitzschlag.

Sie schützen gegen teuflische Einflüsse.'

Wanneer melk, boter of eieren behekst zijn, dan worden deze door aanraking met de plant onttoverd. De plant had in vroegere tijden waarschijnlijk een beetje een geheimzinnig karakter omdat de aromatische plantenfamilie 'Artemisia' de verslavende stof 'thujon' bevat. Daarom mocht absint (*Artemisia absinthium*) in sterke drank niet meer geconsumeerd worden. Trop is teveel en dat heeft Vincent Van Gogh ook ondervonden.

Het woord Artemisia komt van de godin Artemis (Diana) die naast de jagers ook de kraamvrouwen beschermt. Het kruid werd vroeger als geneesmiddel bij zwangerschappen gebruikt (zwangere vrouwen moeten echter opletten met het gebruik van deze kruiden).

Een bosje of een gevlochten krans van Bijvoet in de stal opgehangen, houdt de vliegen van het vee af. Als het goed is tegen de vliegen, zal het ook wel helpen tegen de dieven, de ratten en de muizen, zal men vroeger geredeneerd hebben. Men vindt het plantje langs bijna alle veldwegen, daarom dat het de naam 'vulgaris' kreeg. Dit betekent 'gewoon', het komt veel voor. De pelgrims hadden dit plantje dus gemakkelijk bij de hand en zij legden dit vroeger in hun schoenen om langer te kunnen stappen zonder vermoeid te worden. Daarom werd het bijvoet genoemd. De Romeinen droegen het rond hun voeten. In de plant zit een samentrekkend bestanddeel, dat zorgt dat je voeten niet te vlug gaan zweten. Op die manier krijgt je niet gemakkelijk blaren op je voet, want de voeten worden minder vlug week². Het wordt nu nog gebruikt als additief in voetbaden. Bij uitbreiding wordt het kruid ook gebruikt als beschermmiddel voor de reizigers tegen de boze geesten en wilde dieren. Houdt deze plant dus goed in het oog deze zomer. Naast het Agnus Dei zal het een dubbele werking hebben tegen al het kwaad.

¹ Jack Verstappen, *Folkloristisch planten- en kruidenboek*, Beveren-Waas, 1981, p. 14.

² Kruiden info Daniëlle Houbrechts.